No. 6. ZEGEL 1854.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 19 JANUARIJ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 16den Januarij.

De officiele *Moniteur* van 11. Zaturdag behelst de volgende mededeeling:

» Eene depêche uit Konstantinopel meldt dat den 6den Januarij eene Turksche leger-afdeeling van 15,000 man met 15 stukken geschut, de versterkte stelling van Cetalye nabij Kalafat aangevallen en vermeesterd heeft, na aan de Russen een verlies van 2500 man te hebben toegebragt. Russische troepen, die ter versterking van Karaul aanrukten ten getale van 18,000 man, hebben moeten terugtrekken na 250 man te hebben verloren.

» Den 7den is weder met verbittering gestreden, zonder dat aan de eene of andere zijde eenig beslist voordeel behaald werd.

» Den 8sten des morgens is het gevecht hervat."

De ministeriele Parijsche *Patrie* zegt: » Een heden alhier ontvangen berigt, waardoor de mededeeling van den *Moniteur* aangevuld wordt, houdt in dat het den 8sten bij Cetalye geleverde gevecht voor beide partijen bedenkelijke gevolgen gehad heeft. De Russen hebben echter moeten terugtrekken naar Matzatdey in de omtsreek van Krajowa, met achterlating van vier stukken geschut."

De *Patrie* meldt voorts het volgende: »De jongste berigten uit de Levant bevestigen het feit van het binnenloopen der vereenigde vloten in de Zwarte zee. Zij hebben ter reede van Beikos drie Engelsche en drie Fransche linieschepen benevens verscheiden fregatten achtergelaten om den Bosporus te beschermen. De eerste divisie der Turksch-Egyptische vloot is insgelijks de Zwarte zee binnengeloopen met het konvooi hetwelk aan het Turksche leger in Azie troepen, wapenen en ammunitie toevoert.

»Uit Toulon vernemen wij dat het stoomfregat de *Vauban* van daar naar Konstantinopel vertrokken is om zich bij het Fransche eskader te voegen."

— De *Constitutionnel* zegt: »Wij ontvangen eenen brief uit Konstantinopel van den 2den dezer. De vereenigde vloot was den 31sten December en den 1sten Januarij door het stormachtige weder belet de reede van Beïkos te verlaten; maar den 2den ligtte zij het anker; tien Engelsche en tien Fransche oorlogsschepen, benevens twaalf Turksche bodems vertrokken naar de Zwarte Zee. Te Pera liep het gerucht dat de vertegenwoordigers van Pruissen en Oostenrijk tegen dien maatregel hadden geprotesteerd."

— Tegen den 16den dezer wordt alhier antwoord uit St. Petersburg verwacht op de aankondiging van het besluit om de Fransche en Engelsche vloot de Zwarte zee te doen binnenloopen. Intusschen is aan de Parijsche effectenbeurs heden en ook gisteren de prijs der Fransche staatsschuldbrieven nagenoeg op dezelfde hoogte gebleven.

— De generaal *Canrobert* heeft dezer dagen eene revue gehouden in het Veld van Mars en na afloop daarvan de volgende woorden tot de hem omringende officieren gesproken: »Laat ons hopen, Mijne heeren! dat dit de laatste revue is welke wij te Parijs houden, en dat wij de volgende te Konstantinopel passeren." Deze woorden moeten, naar men zegt, aanleiding hebben gegeven tot een rapport der Gezanten aan hunne respective Hoven.

— Volgens eene officiele opgave hebben de indirecte rijks-middelen in Frankrijk over 1853 opgebragt 846,804,000 fr., dat is 42,470,000 fr. meer dan in 1852, en 108,961,000 fr. meer dan in 1851.

— Bij een in den *Moniteur* vervat Keizerlijk besluit wordt de onmiddellijke vervaardiging bepaald van gouden muntstukken van 5 francs. Zoo als men weet is in Frankrijk nog steeds de dubbele standaard behouden.

— Het Parijsche blad *le Pays* somt de strijdkrachten op, waarover Frankrijk op dit oogenblik beschikken kan. De Fransche infanterie die gereed is om te velde te trekken, met achterlating van de kaders der depôts, kan volgens het ministeriele blad begroot worden op 240,000 man; de marschvaardige kavallerie op 33,000 man; de artillerie die op staande voet mobiel gemaakt kan worden, is 28 tot 30,600 man en 360 vuurmonden sterk; buitendien telt de genie 6000 man. Frankrijk zou alzoo onverwijld nagenoeg 300,000 man en 60,000 paarden te velde kunnen zenden.

— Zij die zich eergisteren op den middag in deze hoofdstad in de straten du Bac en de l'Université bevonden, zagen daar een lijkstoet zich naar de kerk van St. Thomas d'Aquino rigten en zich door de voorstad St. Germain naar het kerkhof Mont Parnasse verder begeven. De vreemdeling, die zich daar moge bevonden hebben, zal, bij het zien van zoo velen te voet en in rijtuigen, die den overledene de laatste eere bewezen, gewis gevraagd hebben, of hij dien men ter laatste rustplaats geleidde een Russische Prins, een grande van Spanje of een rijk bankier was. En zijne nieuwsgierigheid zou nog hooger zijn geklommen, wanneer men hem de namen opgesomd had van allen die den lijkstoet uitmaakten. Wanneer men tot hem gezegd had: dien heer in het zwart, met dat hooge voorhoofd en dien doordringenden blik, dat is de heer *Guizot*, de gewezen voorzitter van den Ministerraad; die daar met grijze haren, klein van gestalte, maar met een zoo verstandig gelaat, is de heer *Thiers*, de gewezen minister van *Lodewijk Filips;* daar hebt gij de heeren *Villemain* en *Duchatel*, verder ziet gij de heeren *Cousin* en *Dumon*, allen oud-ministers, en den heer *Dupin*, den gewezen voorzitter der Wetgevende Vergadering, thans voorzitter van de Fransche Akademie. Die dikke heer dáár is de heer *Berger*, nog kortelings prefect der Seine, thans senator. Gindsche magere, met dat ovale gelaat en die gekrulde en grijsachtige lokken, is de heer *Léon Faucher*, minister tijdens de Constituerende en de Wetgevende Vergaderingen; de heer *Wolowski*, zijn schoonbroeder, gaat aan zijne zijde, gij kunt hem onderkennen aan zijne Poolsche gelaatstrekken; hij was het die zich den 15 Mei op het spreekgestoelte bevond toen de aanhang van *Louis Blanc* en *Caussidière* de vergaderzaal overrompelde. Die, welke een weinig gebogen gaat, is mede een oud-minister, en wel de heer *Rouher*, hij geeft den arm aan den heer *Royer*, gewezen grootzegel-bewaarder even als hij. — Zou de nieuwsgierigheid van den vreemdeling bij het hooren van dit alles niet ontzettend zijn toegenomen, te meer daar hij op de lijkkist wapenschilden noch decoratien kon ontwaren. En zou zijne verbazing niet ten top zijn gestegen, wanneer hij vernomen had, dat hij die daar ten grave werd gedragen met een lijkstoet van ministers, generaals, senatoren, leden der Akademie, gewezen pairs van Frankrijk, artisten en letterkundigen, dat hij noch een grande van Spanje, noch een Russische Prins was, maar eenvoudig de algemeen geachte *Armand Bertin*, de redacteur van het *Journal des Débats*.

— Men verneemt, dat de Nederlandsche Gezant te Madrid in de vorige maand weder eene nota aan den Minister van Finantien heeft ingezonden, zoo tot ondersteuning van de destijds door den gedelegeerde van het Engelsche committé ingeleverde reclamatien, als meer in het bijzonder in het belang der Nederlandsche schuldeischers.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 15den Januarij.

De Koning van Pruissen heeft de directie der Aken-Maastrichtsche spoorweg-maatschappij gemagtigd eene leening van 1,800,000 daalders te sluiten, tot dekking der kosten van aanleg van een zijtak, die van Maastricht over Bilsen tot Hasselt moet loopen en zich aan den reeds bestaanden spoorweg van Hasselt aansluiten.

— De Badensche Landdag is den 12den dezer door den Prins-regent met eene rede geopend, waarin over het kerkelijke geschil deze zinsnede voorkomt:

» Ik betreur levendig de botsingen, welke ontstaan zijn door de handelwijs des aartsbisschops van Freyburg bij het doen gelden van de grootere regten, waarop hij aanspraak maakt. Hoe meer verkeerde begrippen misschien buiten het Groot-hertogdom ten opzigte van deze aangelegenheid heerschen, des te meer voldoende heeft mij het vertrouwen gegeven, hetwelk het grootste gedeelte des volks mij ook ten deze schenkt, in de overtuiging dat het geloof mijner Katholijke onderdanen mij even heilig is als mijn eigen geloof. Weest verzekerd, dat ik bij handhaving van de waardigheid en de regten der Kroon bij voortduring zal trachten, de bestaande verschillen langs den weg der minnelijke schikking uit den weg te ruimen, en aan hen die met het Katholijke kerkelijk gezag bekleed zijn, ook voor het uitwendige eene stelling te verzekeren, die geschikt is om de vervulling hunner zegenrijke taak te bevorderen."

— Aangaande het op den 6den dezer bij Czetaty in Wallachye voorgevallen gevecht, deelt de *Preussische Correspondenz*, in een schrijven uit Bucharest van den 10den dezer, het volgende meer omstandige berigt mede:

» Den 6den hadden de Turken met aanzienlijke strijdkrachten eenen uitval uit hunne verschanste legerplaats bij Kalafat gedaan en waren tot het 3½ mijl van Kalafat verwijderde Wallachische dorp Czetaty voortgerukt, waar eene Russische afdeeling onder den overste *Baumgarten*, bestaande uit 3 bataillons van het regiment Tobolsk en 2 eskadrons ruiterij met 6 stukken, eene positie ingenomen hadden. De overste *Baumgarten* hield zich tegen de groote overmagt der Turken staande, tot dat de generaal *Simonis*, die 15 werst van daar stond, met het regiment Odessa en 6 stukken geschut te zijner ondersteuning aanrukte, waarna de Turken na hunne verschansingen terugtrokken, met achterlating van onderscheiden veldstukken. Toen de generaal *Anrep* met 10 eskadrons ruiterij op het slagveld verscheen was de vijand reeds afgetrokken. De strijd schijnt zeer hardnekkig te zijn ge-

weest: Het regiment Odessa heeft velen zijner officieren verloren, en ook de generaal *Simonis* moet zwaar gekwetst zijn. Van het regiment Tobolsk zouden 6 officieren gesneuveld en 27 gewond zijn. Over het geheel schatten de Russen hun verlies op 1000 dooden en 1000 gekwetsten. Het verlies der Turken wordt door hen op het driedubbele begroot; ook schijnt de bevelvoerende pacha gesneuveld te zijn."

— Volgens een telegrafisch berigt uit Weenen van den 13den dezer, is aldaar het antwoord der Porte op de laatstelijk namens de vier mogendheden gedane voorstellen ontvangen, en is het door de conferentie als voldoende beschouwd en dien ten gevolge naar St. Petersburg gezonden, ten einde ook de toetreding van het Russische kabinet te verkrijgen tot de voorgestelde vredes-onderhandelingen.

— Volgens een telegraphisch berigt uit Weenen van den 15den zou de conferentie besloten hebben, het voorstel, om op de door de vier mogendheden ontworpen en door de Porte aangenomen grondslagen over den vrede te onderhandelen, alleen door Oostenrijk aan den Keizer van Rusland te doen aanbieden, in de hoop dat het alsdan te St. Petersburg gunstiger zou worden opgenomen. Een der Oostenrijksche Aartshertogen zou zich naar St. Petersburg begeven; met welk doel, was niet bekend.

ENGELAND.

LONDEN, den 15den Januarij.

In de jongste dagen zijn onderscheiden kabinetsraden aan het bureau van buitenlandsche zaken gehouden.

Voorts loopt hier het gerucht dat de eerste minister graaf *Aberdeen* af zal treden.

— Te Portsmouth wordt druk gevorderd aan het bouwen van het met schroefvermogen voorzien driedekschip *Duke of Marlborough*, van 131 stukken, welk reusachtig zeekasteel reeds nu een ontzagverwekkend gezigt oplevert.

— De heer *Bowring*, die dezer dagen benoemd is tot hoofdbestuurder der Britsche nederzettingen en handelsbetrekkingen in China, alwaar hij reeds langen tijd als Britsch consul te Canton verblijf had gehouden, heeft jl. Vrijdag in eene openlijke vergadering van kooplieden te Manchester het woord gevoerd over de Chinesche aangelegenheden. Hij schetste het belangrijke van dat land, hetwelk een derde van het gansch menschdom bevatte, en voor Engeland nu reeds een zoo gewigtigen ruilhandel opleverde. Vroeger was beweerd dat het monopolie der Oost-Indische compagnie noodig was om den theehandel in stand te houden; doch sedert de opheffing van dat monopolie voerde China niet langer 33,000,000 ponden thee in een jaar uit, maar 100,000,000 ponden, van beter hoedanigheid en tegen lagere prijzen dan ooit vroeger. Nog echter was de Europesche handel niet verder dan het kustland van China doorgedrongen, hetwelk betrekkelijk weinig bevolkt was; en zijn streven zou zijn, het Chinesche binnenland en deszelfs volkrijke steden voor den handel te openen. Op grond van hetgeen hij nog onlangs had gehoord in gesprekken met den Keizer der Franschen en diens ministers en met den nieuw benoemden commissaris der Vereenigde Staten voor de Chinesche aangelegenheden, meende hij te mogen vertrouwen dat Frankrijk, Engeland en de Vereenigde Staten voortaan in China van harte en opregtelijk de handen zouden ineenslaan. China scheen bestemd om grooten invloed op al de volken in de Oost uit te oefenen door de uitzending van landverhuizers, want de overbevolking van dat land was zoo groot dat zij trots alle verbods- en strafbepalingen, over de grenzen stroomde en eenen uitweg in andere landen zocht. Gelijk de Dayaksche volkstam verdrongen was door den Maleischen, zoo scheen deze te zullen moeten plaats maken voor den Chineschen. De vrees dat China geen thee genoeg voor het toenemend verbruik der beschaafde wereld zou opleveren, was volgens den heer *Bowring* geheel ongegrond: de hoeveelheid thee die in Engeland verbruikt wordt, was in verhouding tot de consumtie van China zelf slechts als een druppel aan den emmer. Verder wees hij op den toenemenden uitvoer van Chinesche zijde, bijkans een monopolie voor alsnog van Engeland. Hij besloot met eenige opmerkingen over den burgerkrijg in China: wat daaruit voorkomen zou, was, zeide hij, zeer onzeker, maar naar hij vertrouwde, zou het gevolg in allen gevalle zijn dat de betrekkingen tusschen Engeland en China nog belangrijker en voordeeliger werden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 18den Januarij.

Bij Zr. Ms. besluit van den 13den Januarij 1854, nº. 69, zijn tot hunne tegenwoordige functien herbenoemd en bij continuatie aangesteld de navolgende titularissen, als:

tot plaatsvervangend kantonregter te 's Hertogenbosch, *L. J. Sasseni*, tot kantonregter te Grave, *A. J. van der Lecht*, tot plaatsvervangend kantonregter te Tilburg, *H. Vreede*, Pz.

— Bij Koninklijk besluit van den 13den Januarij 1854, nº. 66, is aan den heer *P. C. Swaan*, op zijn verzoek, een eervol ontslag verleend als ontvanger der directe belastingen te Bergen-op-Zoom, behoudens aanspraak op pensioen; voorts zijn de beide ontvang-kantoren der directe belastingen en van de in- en uitgaande regten en accijnsen te Bergen-op-Zoom, vereenigd tot één kantoor en is tot ontvanger van dat vereenigd kantoor benoemd de heer *G. M. Plünnies*, thans ontvanger der in- en uitgaande regten aldaar.

— Bij Zijner Majesteit besluit van den 10den dezer, nº. 70, is aan den heer *E. Frank*, op zijn verzoek, met ultimo Maart aanstaande, een eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van adjunct-commies bij het Departement van Buitenlandsche Zaken, en hem de titel toegekend van commies; — voorts is bij Zijner Majesteits besluit van diezelfde dagteekening, nº. 72, de heer *D. Bruining*, werkzaam bij dat Departement, met den titel van adjunct-commies, te rekenen van 1º. April eerstkomende, tijdelijk eervol ontslagen, onder toekenning van een wachtgeld;

zijnde verder bij Zijner Majesteits besluit, mede van den 10den dezer, nº. 71, de eerste klerken *G. H. van den Toorn*, en *J. L. L. van Bronkhorst* benoemd tot adjunct-commiesen bij het Departement van Buitenlandsche Zaken, te rekenen van 1º. Januarij jl.

— Bij Koninklijk besluit van den 14den Januarij 1854, is aan den heer *N. van Oosterzee*, op zijn verzoek, een eervol ontslag verleend als commies der posterijen van de 3de klasse; — voorts zijn benoemd: tot directeur van het postkantoor te Velp, de heer *E. L'archer Houth*, thans commies der posterijen van de 3de klasse; tot commiesen der posterijen van de 3de klasse, de heeren *M. D. W. Bloemers*, thans directeur van het postkantoor te Velp, en *L. de Jongh*, thans surnumerair bij het vak der posterijen; tot surnumerair bij het vak der posterijen, de heer *J. van den Brandeler* wonende te Dordrecht.

— Bij Z. M. besluit van den 12den Januarij 1854, nº. 76, is aan den luitenant ter zee der 2de klasse *F. C. Tromp*, op zijn verzoek, krachtens § 1 van art. 22 der wet van den 28sten Augustus 1851; (*Staatsblad* nº. 126), met den laatsten dezer maand, eervol ontslag uit de zeedienst verleeend.

— Een Koninklijk besluit van den 13, nº. 64, behelst bepalingen tot handhaving van het eigendomsregt van den Staat op de gouvernements-archiven in de kolonien en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen.

Overwegende, o. a., dat de Staat een uitsluitend regt van eigendom heeft op alle stukken en bescheiden, behoorende tot de gouvernements-archiven, en dat het noodzakelijk is, in het openbaar belang maatregelen te nemen, tot handhaving van dit eigendomsregt in de kolonien en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen; wordt daarbij bepaald:

Art. 1. In de kolonien en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen vermag niemand, van welken rang of staat hij zij, zonder daartoe uitdrukkelijk van Regeringswege te zijn gemagtigd:

a. aan onbevoegden inzage, afschrift of uittreksels te geven van de archiven van het Gouvernement, of van die van eenige op hoog gezag ingestelde administratie of inrigting van openbaar bestuur;

b. Eenig gedeelte van die archiven, ook niet bij wege van uittreksel, door den druk of eenige andere wijze openbaar te maken;

c. Eenig gedeelte van die archiven, niet vereischt voor de verrigting der hem van Regeringswege opgedragen werkzaamheden, onder zich te houden.

Onder de archiven, voormeld, zijn begrepen alle akten en bescheiden, door de besturen in de Overzeesche Bezittingen van het opperbestuur in het Moederland ontvangen.

Art. 2. Het verbod van het voorgaand artikel vervalt, zoodra eenig stuk van Regeringswege is openbaar gemaakt, en insgelijks ten aanzien van al zoodanige stukken, welke aan iemand in zijn bezonder belang zijn uitgereikt, als beschikking op, of tot toelichting van bij de Regering aanhangige gemaakte verzoeken, klagten of bezwaren.

— Het *Staatsblad* Nº. 1 houdt een besluit van den 5den Januarij, houdende onder andere goedkeuring van het Reglement voor de dienst van den Rijkstelegraaf.

— De *Staats-courant* behelst heden een overzigt van de opbrengst der middelen (hoofdsom en opcenten) over de twaalf maanden van 1853, vergeleken met hetzelfde tijdvak van 1852. De slotsom daarvan is, dat het bedrag der raming is geweest *f* 54,438,397.42⁵ en de werkelijke opbrengst heeft beloopen *f* 57,058,021.40⁵; terwijl de opbrengst in 1852 heeft bedragen *f* 56,129,572.23⁵. De opbrengst van 1853 heeft dus de raming overtroffen met *f* 2,619,623.98, en de opbrengst van 1852 met *f* 928,449.17.

— Aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is door de regering toegezonden een wetsontwerp tot vaststelling van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indie, bestaande uit 128 Artikelen. — Zulks geschiedt ter voldoening aan de 2de alinea van Art. 59 der Grondwet.

— Naar wij vernemen zijn bij het Departement van Oorlog thans overwegingen aanhangig, om aan sommige wapens en korpsen van het leger een ander hoofdtooisel te geven.

— De *Nieuwe Noordbrabander* zegt, dat, ten gevolge van de duurte der levensmiddelen, de soldij der militairen beneden den rang van korporaal met $2\frac{1}{2}$ cents daags is verhoogd, te rekenen van den 1 dezer.

— De officier van justitie bij de arrondissements-regtbank te 's Hertogenbosch heeft bekend gemaakt dat een brief wordt vermist, welke verschillende bankbiljetten inhield. Bedoelde brief, aan den heer *L. Hanseman*, bij de nieuwe Luthersche kerk te Amsterdam, gerigt, is den 26 December 1853 toevertrouwd aan de brievenposterij te 's Hertogenbosch.

— De surnumerairs der registratie hebben van hunne directeuren eene aanschrijving ontvangen, waarbij zij, naar aanleiding eener ministeriele resolutie van 5 Januarij jl., uitgenoodigd worden, voor den 1sten Februarij op te geven, of zij genegen zijn en zich in staat gevoelen het examen, vereischt om tot ontvanger benoemd te worden, af te leggen. Dat examen zal hoogstwaarschijnlijk nog in den loop van het voorjaar plaats hebben. De bestaande vacatures maken de bespoediging er van noodzakelijk.

— De kamer van Koophandel en Fabrijken te Rotterdam heeft een adres aan Z. M. den Koning ingediend, waarin met het oog op de londensche wereldtentoonstelling en in die welke op gelijke schaal in het jaar 1855 te Parijs zal worden gehouden, Zr. Ms. aandacht gevestigd wordt op het groot belang voor kleinere staten, die hunnen steun moeten zoeken, niet in het gewigt dat zij in schaal des oorlogs kunnen werpen, maar in de zedelijke kracht, zich te gewennen daar waar de oogen der gansche handelswereld op hen rusten, hun aanzien met de uiterste inspanning en des noods met groote

opoffering te bewaren. De indruk door de Londensche tentoonstelling achtergelaten was voor ons land niet gunstig geweest. Bij al hetgeen de Nederlandsche bezoeker aldaar opgetogen hield, kon hij de smartelijke gewaarwording niet onderdrukken, dat hij het eerst over het dierbaar vaderland had leeren blozen. De voorname schuld lag toen voorzeker aan het nieuwe der zaak. Maar andere oorzaken werkten mede. De Nederlandsche fabriekant, schroomvallig en omzigtig van aard, waagt zich in den vreemde niet gaarne, als hij het bestuur zijner Regering mist en niet weet dat hare zorg voortdurend omringt en beschermt. Ook hierin, men mag het niet verzwijgen, stond hij te Londen bij zijne mededingers achter. « Zal — aldus gaat de kamer in haar adres voort — » wat daar werd verzuimd, te Parijs worden hersteld, dan mag ook deze omstandigheid niet uit het oog worden verloren. Daarom rekenden wij het van onzen pligt reeds nu de aandacht van Uwe Majesteit eerbiedig hierop te vestigen. Want betaamt het ons niet op te sommen welke de maatregelen zijn die behooren te worden genomen, toch mogen wij, in vol vertrouwen op de wijsheid Uwer Majesteits Regering, er op aandringen, dat die maatregelen zoo vroegtijdig worden beraamd en ter kennisse van het publiek gebragt, dat de Nederlandsche industrieel er geen oogenblik aan kunne twijfelen, of hij zal te Parijs, wat de ondersteuning zijner Regering betreft, volkomen kunnen mededingen met de meest bevoorregte en magtigste natiën.

» De Kamer durft deze wenschen met te meer vertrouwen ontboezemen, omdat zij de overige Kamers van koophandel en fabrieken over haar voornemen heeft geraadpleegd en van 39, wier gevoelen zij mogt vernemen, 28 verklaard hebben, daaraan hare volkomene goedkeuring en ondersteuning te schenken. Het zijn de Kamers, te Bergen-op-Zoom, Boxmeer, Breda, Tilburg, Zutphen, Delfshaven, Delft, Gorinchem, Gouda, Alkmaar, Amsterdam, Haarlem, Zaandam, Goes, Vlissingen, Amersfoort, Leeuwarden, Harlingen, Sneek, Almelo, Delden, Deventer, Goor, Oldenzaal, Meppel, Maastricht, Roermond en Eindhoven,

»De Kamers te Zutphen, Vlissingen en Sneek hebben daarvan zelfs doen blijken door afzonderlijke adressen van adhaesie, hierbij als bijlagen overgelegd; terwijl ook die te Alkmaar, Amersfoort en Deventer zich de nadere indiening van soortgelijke adressen hebben voorbehouden."

Naar men verneemt, zijn, na de indiening van dit adres, nog adhaesien ingekomen van de Kamers van Utrecht, Winschoten en Enschede.

— De Minister van oorlog heeft ter kennis der belanghebbenden gebragt, dat den 14den Februarij aanstaande door de Hoofdadministratie der verschillende korpsen kavallerie zal worden overgegaan tot de publieke aanbesteding der leverantie van remontpaarden, welke aanbesteding ditmaal op eene tweeledige wijze zal worden beproefd, namelijk voor dit jaar 1854, of voor vijf achtereenvolgende jaren. Het getal paarden voor dit jaar te leveren zal zijn voor de vier regementen dragonders te Maastricht, 's Hage, Haarlem en Deventer, ieder 66 paarden, en wel in drie loten, elk van 22 paarden; voor het regement veld- en het regement rijdende artillerie te Utrecht en Leijden ieder 42 paarden, in drie loten elk van 14 paarden en voor het korps jagers te paard te Leeuwarden 36 paarden, in drie loten ieder van 12 paarden.

— Men verneemt dat de gewezen stads architect te Zwolle, *Z. v. d. B.*, bij arrest (in raadkamer) van het Provinciaal geregtshof in Overijssel, den 11 dezer is verwezen naar de correctionele openbare teregtzitting der regtbank te Zwolle, krachtens art. 123 en 134 van het wetboek van strafvordering en art. 169 en 171 van het wetboek van strafregt, ter zake (in substantie) van gedurende 4 jaren (1850—1853), tijdens hij bovengemelde betrekking bekleedde, in het stads-oliemagazijn telkens 100 kannen olie naar zijne woning te hebben doen brengen, om die tot eigen gebruik aan te wenden, waartoe hij wist geene bevoegdheid te hebben. Men verwacht dat de openbare behandeling dezer zaak weldra zal plaats hebben.

— Maandag den 9den zijn uit het huis van reclusie en tuchtiging te Leeuwarden 4 gevangenen ontvlugt. Het werd echter bijna onmiddellijk door de militaire wacht ontdekt, die de vlugtelingen over het ijs nazette en op den Grachtswal een hunner weder in de handen kreeg. De drie anderen liepen den weg achter de Hoven op en werden ook terstond door militairen en gevangenbewaarders achtervolgd, zoodat het ten laatste, vooral ook door den krachtdadigen bijstand van eenige landlieden, die de vlugtelingen aan hunne kleeding als gevangenen herkenden, gelukte ook deze in handen te krijgen.

— Nopens de plaats gehad hebbende ontvlugting uit het huis van opsluiting en tuchtiging te Leeuwarden, verneemt men nader, dat het komplot daartoe door zeven gevangenen, die meestal bij elkander zaten, was beraamd geworden, en dat, eerst toen de vijfde dacht te ontkomen, de ontdekking der vlugt van de vier anderen plaats had. Dat de drie laatste ontvlugten voorts weder zijn gevat, is vooral te danken aan den moed en de tegenwoordigheid van geest van twee schippers, die op ruim een uur afstands van die stad de vlugtelingen zagen aankomen en hen tegenhielden. Eene ernstige worsteling had toen plaats, waarbij een der boosdoeners, die met een scherp mes was gewapend, daarmede naar een der schippers stak, zonder hem echter te kwetsen, hoezeer hij hem later eene zware beet in de hand toebragt. De andere schipper had intusschen een zwaar stuk hout gevonden en sloeg den kerel daarmede zoo hevig op het hoofd, dat hij duizelend ter aarde viel. Inmiddels kwamen eenige landlieden, met hooivorken gewapend, opdagen, die de wakkere schippers den noodigen bijstand leenden, om alle drie gevangenen meester te worden en vervolgens naar Leeuwarden terug te voeren. De gewonde gevangene moet in eenen bedenkelijken toestand verkeeren.

— Uit Zierikzee wordt van den 14 dezer gemeld:

»Heden zijn van Brouwershaven alhier aangekomen elf maleische matrozen en twee maleische vrouwen; de mannen zijn als matrozen aan boord geweest van het bij Renesse voor eenige dagen verongelukte schip *Hendrik* en tot hiertoe waren zij te Brouwershaven besteed; thans is hunne verpleging door het hervormd armbestuur in het gesticht aangenomen. Door de strenge koude zijn er van twee mannen de handen en voeten bevroren; het is te vreezen dat een dezer mannen aan de gevolgen daarvan zal bezwijken. De vrouwen waarvan de eene 15 en de andere 16 jaar oud is, zijn echtgenooten van twee der matrozen. Daar geen van allen iets anders dan javaansch en maleisch spreekt is het gelukkig dat er zich een gerepatrieerd soldaat in de stad bevindt die de laatste taal magtig is en daardoor gewigtige diensten aan deze menschen bewijst, die anders hier bijna geheel hulpeloos zouden zijn."

— Men verneemt, dat de Nederlandsche Rijnspoorweg-maatschappij er in geslaagd is omtrent de levering van het noodige materieel voor de exploitatie op smal spoor te contracteren tot prijzen, welke de geraamde sommen slechts weinig te boven gaan, niettegenstaande de algemeene aanzienlijke rijzing der prijzen schier van alle grondstoffen. Zoodra de weersgesteldheid het toelaat zal de constructie der werken met allen ijver worden hervat, ten einde beide de lijnen op den daartoe bepaalden tijd te kunnen openen, waarvoor te meer aanleiding bestaat, nu de werken op het door de directie der Keulen-Mindener-Maatschappij aan te leggen gedeelte mede zijn aangevangen en met den meesten spoed zullen voortgezet worden.

— Donderdag 17 Februarij en volgende dagen, des voormiddags ten 10 ure, zal in de Stads Doelen te Haarlem plaats hebben: de verkoop van ruim 3000 bunders gronden in den Haarlemmermeer-polder, nabij de gemeenten Aalsmeer, Lisse, Hillegom, Bennebroek, Heemstede en Zuidschalkwijk.

— Berigt uit Boskoop, van den 13 Januarij. Door de langdurige droogte in het najaar van 1853, de spoedig ingevallen vorst en het onberoerd blijven des waters in de polders, heeft de visch het op vele plaatsen zeer kwaad. In den Laag-Boskoopschen polder is dit zoo zeer het geval, dat de visschen bij honderden dood worden gevonden onder het ijs. Het sneeuwwater heeft er vooral niet veel goed aan gedaan: als nu de watermolens malen, komt de visch bij duizenden op den stroom, door het wegmalen van het water veroorzaakt, naar den molen. Zoo heeft de molenaar van gezegden polder onlangs op eenen nacht verscheidene honderde ponden snoek, brasem, voren, paling enz. gevangen. Ofschoon dit een groot voordeel voor hem is, moet men de buitengewone vangst toch zeer bejammeren, dewijl de polder er door ontvolkt wordt en de visch er jaren lang schaarsch zal zijn. Nog zou het vangen der groote visschen zooveel schade niet doen, doch de duizende bij duizende kleine vischjes die sterven, of door het waterrad heen gaan en zoo in den boezem komen, is nog als het grootste kwaad te beschouwen.

— Ten gevolge der verschillende nederlagen, achtervolgens bij de wetgevende Kamer geleden, heeft het gouvernement van het groothertogdom Luxemburg tot de sluiting der zitting van die vergadering besloten. Men vreest dat die maatregel de voorbode eener ontbinding zij. De laatste handeling der Kamer, welke het gouvernement genoopt heeft hare zitting te schorsen, was hare vijandige houding tegen een wetsontwerp, dat ten doel had de sedert 1848 in werking zijnde gemeentewet af te schaffen.

— De *Staats-Courant* behelst heden de volgende berigten aangaande den staat der rivieren:

De heden (17) ontvangen officiele berigten doen nog geen merkbare verandering in den staat der rivieren kennen.

Te Keulen was de waterstand Dingsdag ten 8 ure 6 vt. 2 dm.; er had dus een val van 7 duim plaats gehad. Er was weinig ijsgang. Van hooger op had men geen nadere berigten.

Op den Boven Rhijn, de Waal, Lek en IJssel was het water steeds vallend; op de Maas was het eenigzins wassend.

Te Gorinchem stond het water Dingsdag 2.95 el O. N. P., dus 6 dm. hooger dan Maandag. De rivier zat daar nog vast er werd steeds te voet gepasseerd.

Voor Arnhem geschiedt de passage der rivier te voet nog geregeld; zoo ook te Westervoort.

Volgens een den 14den des avonds te 's Hertogenbosch ontvangen berigt, had het ijs in de stroombaan der Beersche Maas zich op den Groenendijk vastgezet. Dien ten gevolge was men beducht voor eene overstrooming der Gemeente Berchem; dit gevaar is echter gelukkig geweken.

Dingsdag middag was de Boven-Rhijn nog open. Het water te Millingen stond ten 5 ure des morgens 3.05 el o. N. P. en was dus 37 duim gevallen. Te Hulhuizen was het water bij open rivier vallende, en stond ten 6 ure 's morgens 2.98 el o. N. P. In het Pannerdensche kanaal is het ijs na eenige beweging ingekort, doch overigens nog vast; het water was 2.75 el in het etmaal gevallen.

Te Arnhem was de waterstand bij gesloten rivier, ten 8 ure gisteren morgen, 2.48 el o. N. P., en te Westervoort 2 el o. N. P.

Op de Lek zat het ijs steeds vast.

Het Fransche Gouvernement heeft besloten in 1855 te Parijs, tegelijk met de reeds aangekondigde algemeene tentoonstelling van voorwerpen van nijverheid, eene algemeene tentoonstelling van voorwerpen van kunst te doen plaats hebben. Het hoofddoel dezer tentoonstelling is eene soort van wedstrijd tusschen de scholen der verschillende landen te openen, aan de beoefenaars der kunsten eene nieuwe en vruchtbare gelegenheid tot vergelijking aan te bieden, en bij hen dien lofwaardigen naijver te wekken, waaruit de meesterstukken plegen te ontstaan. Beide tentoonstellingen worden gelijktijdig gehouden, opdat de nijverheid ook partij kunne trekken van de meest uitnemende voorbeelden der kunst in het algemeen en bepaaldelijk van de teekenkunst. Ten einde dit doel te bereiken behoort de

tentoonstelling van schoone kunsten zoo volledig mogelijk te zijn en van dien aard, dat zij aan regtmatige eischen voldoe. Daartoe heeft het Fransche Gouvernement reeds onderscheiden maatregelen genomen; zoo heeft het bepaald, dat de kunstvoortbrengselen uit den vreemde, aan de Fransche grenzen bezorgd, op nader aan te wijzen plaatsen en binnen een nader te bepalen termijn, kosteloos naar Parijs zullen worden vervoerd en, daar aangekomen, buiten bezwaar der verzenders, ter bestemder plaatse zullen worden bezorgd. Verder heeft het verlangd, dat de vreemde Gouvernementen personen zouden aanwijzen, om met het bestuur der tentoonstelling te raadplegen over het al dan niet toelaten der kunstvoortbrengselen van het Land, dat zij vertegenwoordigen, met dat bestuur de geschilpunten, die zich mogten voordoen, te vereffenen, en aan hetzelve opgave te doen van het aantal en de grootte der te verwachten stukken, ten einde zoo doende kunne worden nagegaan, hoeveel ruimte elk land zal behoeven. Als zoodanig zal van wege dit Rijk optreden de Nederlandsche consul-generaal te Parijs, de heer *J, P. Pescatore.* Deze zal zich in betrekking stellen met den raad van bestuur der Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten te Amsterdam, welke raad zich, op uitnoodiging der Regering, wel heeft willen belasten met de taak van tusschenpersoon tusschen onze kunstenaars en den heer *Pescatore* en van beoordeelaar der eventueel in te zenden voorwerpen van kunst, tevens bevoegd om, in het belang van den roem der Nederlandsche school, al dadelijk te weren hetgeen, naar zijn oordeel, niet waardig zou wezen op de tentoonstelling te worden geplaatst. Tot dien raad worden mitsdien verwezen allen die eenig voorwerp van kunst naar de tentoonstelling zouden wenschen te zenden. Zij kunnen schriftelijk (met *franco* brieven) of persoonlijk zich aanmelden bij den secretaris van den raad den heer *J. Wittering* te Amsterdam.

In 't begin der volgende maand zal uit het Lithographisch Etablissement van den Heer *A. J. Bogaerts* alhier, in het licht verschijnen en bij de Uitgevers dezer verkrijgbaar zijn, eene duidelijke en naauwkeurige Kaart van het tegenwoordig krijgstooneel in het Oosten, bevattende het voornaamste gedeelte van Europeesch Turkije, met de landstreken aan den Donau en de beide Donauvorstendommen, de Zwarte Zee met een gedeelte der Kaspische Zee en het daartusschen gelegen Circassie, het noordelijke gedeelte van klein Azie met de grensscheiding tusschen Rusland, Turkije en Persie enz. Deze kaart uit de beste geographische hulpbronnen en kaarten opgemaakt, is vervaardigd op de schaal van 1 : 7,040.000 en zal verkrijgbaar zijn bij de Uitgevers dezer, alsmede bij alle soliede Boekhandelaren, bij inteekening tot den 10den Februarij aanstaande tegen den prijs van 70 cent; daarna zal de prijs verhoogd worden.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM den 16 Januarij.

GRANEN zonder handel.

KOOLZAAD voorjaar iets vaster, najaar een doen: op 9 vaten Olie te leveren, in April eerstk. 74 P. vl.; in Oct. eerstk. 68 P. vl.

RAAPOLIE, met weinig handel en variatie; op 6 weken *f* 42; Vlieg. *f* $40\frac{3}{4}$; in de stad *f* $41\frac{1}{2}$; 1 Mei eerstk. *f* $40\frac{3}{4}$; 1 Sept. eerstk. *f* $38\frac{1}{2}$; 1 Oct. 1 Nov. eerstk. *f* $38\frac{5}{8}$; 1 Dec. eerstk. *f* $38\frac{3}{4}$.

LIJNOLIE dadelijk onveranderd op levering lager afgegeven: op 6/w. *f* $31\frac{3}{4}$; Vlieg. *f* $30\frac{1}{2}$; 1 Maart eerstk. *f* $31\frac{1}{4}$, 1 April eerstk. *f* $31\frac{3}{4}$, $31\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{2}$; 1 Mei eerstk. *f* 32, $31\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{4}$.

HENNEPOLIE op 6/w., $38\frac{1}{4}$; Vlieg. *f* 37.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 86 à *f* 90. LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 11 à *f* 14.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

VAN DEN 17. JANUARIJ 1854

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 15,80	tot *f* 15,90.
Het dito dito Rogge Oude	» » 0,00	» » 0,00
Het dito dito Rogge Nieuwe	» » 11,50	» » 11,70.
Het dito dito Boekweit Oude	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» » 0,00	» » 8,00.
Een dito pond Boter		» 0,80.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f* 2,90	tot *f* 4,50.
Het 1000 Eiken Telhout		» 3,00.
Het 1000 Boof. Hout		» 2,10.
De kar Spaanders		» 2,90.
De » Struiken		» 3,50.
De 100 Mutsaard		» 3,40.

222° STAATS-LOTERIJ.

DERDE KLASSE.

1e TREKKING. No. 18700, *f* 2800; Nos. 1703, 11890, 15497, 7763, ieder een prijs van *f* 1000.

2e — No. 13563, *f* 25,000; No. 7837, *f* 1250; Nos. 9794, 17932, 16696, ieder *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (17 *Januarij*) waren de fondsen genoteerd: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $61\frac{1}{8}$, $\frac{7}{16}$, $\frac{1}{4}$; 3 pCt. $73\frac{3}{4}$, $\frac{3}{8}$; 4 pCt. $91\frac{5}{8}$, $\frac{3}{16}$, $\frac{5}{8}$; Rusland 5 pCt. $103\frac{3}{4}$; dito 1828—29 $102\frac{3}{4}$; 4 pCt. $87\frac{3}{8}$; $4\frac{1}{2}$ pCt. $91\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$; Spanje onbep. st. 1 pCt. $20\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$, $\frac{1}{8}$; 3 pCt. Binnenl. $38\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$; Amort. Sch. $4\frac{3}{8}$; Oostenrijk Metall. 5 pCt. $70\frac{7}{8}$, $71\frac{5}{8}$, 71; Nieuwe 5 pCt. $87\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{3}{4}$; dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $36\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$; Portugezen 3 pCt. $35\frac{5}{8}$, $\frac{3}{16}$, $\frac{5}{8}$; Brazilie $80\frac{1}{2}$; Peru $62\frac{3}{4}$; Mexiko $22\frac{13}{16}$.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.